

σίους ὁ Κάρολος Γκουνώ διωρίσθη ἐν τινὶ ἐκκλησίᾳ κλειδο-
κυμβαλιστῆς καὶ διευθυντῆς τοῦ χοροῦ, ἐν τῇ θέσει ταύτῃ
ἐπὶ πενταετίαν ὄλην διατελέσας συνέθετο δώδεκα λειτουρ-
γίας καὶ πλείστα ὄσα ἐκκλησιαστικὰ ἄσματα, ἀλλὰ πάντα
δυστυχῶς ἀπώλοντο καὶ οὐδεμία ἐλπίς περὶ τῆς εὐρέσεως
αὐτῶν ὑπάρχει. Ἡ Σαπφώ, μέγα δίπρακτον μελόδραμα, ὑ-
πῆρξεν ἡ ἐμφάνισις τοῦ Γκουνώ εἰς τὸ θέατρον τοῦ Grand
Opéra.

Τὴν Σαπφώ διεδέχθησαν εἰς τὸ θέατρον αἱ διὰ τὴν τρα-
γωδίαν «Ὁδυσσεὺς» ποιηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Πονσάρ ᾠδαί, τὸ
δὲ κοινὸν ἐπευφήμησε τὰς τόσον θεσπεσίας διὰ τε τὸν ρυθμὸν
καὶ τὰς διακυμάνσεις τῶν τόνων ᾠδὰς ταύτας, κυριώτατα δὲ
τὸν θελκτικώτατον χορὸν «τῶν Ἀπίστων Δούλων»,

Τὸ 1854 ἐνεφανίσθη τὸ πρῶτον εἰς τὸ θέατρον «ἡ Αἰμο-
σταγῆς Καλογραία» μελόδραμα, ὅπερ ἀνύψωσε τὸν Γκουνώ
εἰς τὴν πρώτην βαθμίδα τῶν γάλλων μουσουργῶν.

Μετὰ τοῦτο ἀνεβιβάσθη ὁ «Ἀκούσιος Ἰατρός», ἡ τερψί-
θυμος αὕτη κωμωδία τοῦ ἀθανάτου Μολιέρου, ἡ μουσικὴ τῆς
ὁποίας ὑπῆρξεν ἀνταξία τῆς δόξης τοῦ μεγάλου κωμωδοποιῦ
καὶ τῆς φήμης τοῦ ἀνατέλλοντος συνθέτου.

Ὁ Ῥωμαῖος καὶ ἡ Ἰουλία, ἡ Moreille, ἡ βασίλισσα τοῦ
Σαμπᾶ, μελόδραμα πεντάπρακτον δοθὲν εἰς τὴν Μουσικὴν
Ἀκαδημίαν, ὁ Cing-Mars τετράπρακτον κωμικὸν μελόδραμα,
τὰ χορικά ἄσματα τῆς κωμωδίας τοῦ Λεγονβέ αἱ δύο βρ-
σίλισσαι, ἡ Callia, μεγάλη πατριωτικὴ ᾠδὴ ψαλεῖσα τὸ πρῶ-
τον ἐν Λονδίῳ καὶ εἶτα ἐκτελεσθεῖσα ἐν Παρισίοις κατὰ τὰς
συνεδριάσεις τῆς ἐταιρίας τῶν συναυλιῶν τοῦ Ὠδείου καὶ ἐν
τοῖς θεάτροις τοῦ Κωμικοῦ Μελοδράματος καὶ τοῦ Grand O-
péra, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ Ἰωάννα Δ' Ἀρκ, τὰ τρία φυλλάδια
μελωδιῶν, αἱ Ὀρφικαὶ ᾠδαί, αἱ πλείστα ἄνευ ποιήσεως, ρω-
μαντικαὶ συνθέσεις διὰ κλειδοκύμβαλον, ἡ Biondina, τὸ ἐκ
δώδεκα ἄσματων συνιστάμενον τοῦτο ποίημα, ἡ τελευταία
λειτουργία, ἡ πρὸς πανηγυρισμὸν τῆς ἐορτῆς τῆς Ἁγίας Κα-
κηλίας κατὰ τὴν εὐεργετικὴν τῆς Ἐταιρίας τῶν μουσικῶν
καλλιτεχνῶν συντεθεῖσα, ἡ λειτουργία τῶν νεκρῶν, ἡ στε-
φθεῖσα δι' ἐνθουσιώδους ἐπιτυχίας ἐν ταῖς χειμεριναῖς ἵππο-
δρομίαις κατὰ τὴν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ τοῦ συνθέτου
ἐκτέλεσίν της, κτλ. κτλ. εἶνε τόσοι τίτλοι ἐξόχων ἔργων ποι-
κιλοῦφῶν, ἀναζωογονούντων εἰς πάντων τὰ πνεύματα τὰς
γλυκυτέρας καὶ γοητευτικώτερας ἀναμνήσεις καὶ τὰς ἠδονι-
κωτέρας ἐντυπώσεις, ὅσας δύναται νὰ παραγάγῃ ἡ μουσικὴ.
Ἐν τούτοις κατὰ τὴν ἀξιωματικὴν ἡμέραν τῆς 19 Μαρ-
τίου 1859 ἐπαίχθη ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Λυρικοῦ θεάτρου
κωμικὸν τι μελόδραμα, ὅπερ μεταρρυθμισθὲν βραδύτερον εἰς
μέγα μελόδραμα καὶ μεταφρασθὲν εἰς πλείστας γλώσσας, ἔ-
μελλε νὰ γοητεύσῃ πάσας τὰς καρδίας ἐκείνας ὅσαι εἶνε εὐ-
πρόσιτοι εἰς τὰς λεπτοτάτας ἐκείνας τρυφερότητας τῶν ἡδυ-
τάτων τόνων τῆς μουσικῆς καὶ τοῦ ἔρωτος. Εὐκόλως μαν-
τεύει τις, ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ Faust, ἐν ᾧ ἡ Miolan
Carvalho ἔδρεψε τὴν δόξαν τῆς κορωνίδος τῆς φήμης της,

θαυμασίως δημιουργήσασα τὸν ἀξιολάτρευτον χαρακτῆρα τῆς
Μαργαρίτας.

Ἡ παράστασις τοῦ Faust ἀπεφασίσθη μετὰ μεγάλους ἐν-
δοιασμοὺς καὶ ἐμβριθεῖς καὶ ἐπιπόνους μελέτας. Τὸ ἔργον τοῦτο
ἐγένετο εὐμενῶς ἀποδεκτόν, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ ἐξεγείρῃ τὸν
ἐνθουσιασμόν.

Ἀπὸ τῆς ἀξιωματικῆς ἐκείνης παραστάσεως, παρῆλ-
θεν ἤδη ἰκανὸς χρόνος, δύναται τις ἀσφαλῶς νὰ εἴπῃ ὅτι ὁ
Faust ἔζησε καὶ θὰ ζῇ, ἐν ὅσῳ πάλλουσι καρδίαί εἰς τὰ
ἀνθρώπινα στήθη καὶ ἐφ' ὅσον ἡ μουσικὴ σκοπὸν θὰ ἔχῃ νὰ
ἐκφράζῃ διὰ τῶν ἡδέων καὶ γοητευτικῶν τῶν ἤχων ἀρμονιῶν
τὰ ποιητικὰ αἰσθήματα τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς καὶ πᾶν ὅ,τι
κεκτῆμεθα ἐν ἑαυτοῖς ἄριστον καὶ ὕψιστον.

Τοιοῦτος ὁ Κάρολος Γκουνώ, τὰς πλείστας περὶ τοῦ ὁποίου
ἱστορικὰς σημειώσεις ἤρανίσθημεν ἐκ τοῦ ἀρίστου ἐθνικοῦ Ἡ-
μερολογίου «Ποικίλη Στοά».

ΣΤΡΑΤΗΓΗΜΑΤΑ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

Νεανίας τις ἐκ τῶν διακρινομένων ἄλλοτε ποτε μεταξὺ
τῶν ἐμπόρων τῆς Βαγδάτης, ἐκάθητο ἡμέραν τινα ἐν τῷ Κα-
ταστήματι αὐτοῦ ὅτε νεάνις εὖσωμος καὶ ὠραιότητι πλουσίας
ἐνδεδυμένη εἰσῆλθεν ἐν αὐτῷ καὶ ἐρωτῶσα περὶ τινῶν κομφο-
τεχνημάτων, παρετήρησε μετ' ἐνδομύχου ἐκπλήξεως ἐπί-
γραμμα τι ὅπερ εἶχεν ἀναρτήσει ὁ νέος ἔμπορος ἐπὶ τῆς θύ-
ρας· τὸ ἐπίγραμμα ἐπηύξησε τὴν περιέργειαν τῆς νεανίδος
καὶ πλησιάσασα ἀνέγνωσε μετὰ πικροῦ μειδιάματος τοῦτο·
«Ἡ πανουργία τοῦ ἀνδρὸς εἶναι ἀσυγκρίτῳ τῷ λόγῳ ἀνωτέρα
τῆς πανουργίας τῆς γυναικός»· ἡ ὠραία μας Ἀδιλὲ μετ' ὀ-
λίγα λεπτὰ ἀνεχώρησεν ὑποτονθορίζουσα, «μὰ τὸν πέπλον
μου ὁ ἄνθρωπος οὗτος θὰ γίνῃ θῦμα τῆς γυναικείας πανουργ-
γίας», τὴν ἐπομένην ἡ Ἀδιλὲ ἀκολουθουμένη ὑπὸ τῶν τεσσάρων
αὐτῆς θεραπεινίδων ἐπεσκέψατο καὶ αὕτις τὸν νεανίαν ἐν ἀφοῦ
ἠρώτησε περὶ τινῶν ἀντικειμένων ἅπερ οὗτος εἶχεν ἐκθέσει ἐν
τῷ καταστήματι του καὶ ἠγόρασε ταῦτα, λέγει αὐτῷ μετὰ
τόνου ἠχηροῦ καὶ εἰσδύοντος μέχρι τοῦ ἀποτάτου μυχοῦ τῆς
καρδίας του, τὰ βλέμματά σου φίλε μου προδίδουσι τὴν ψυ-
χικὴν ταραχὴν σου ἐπὶ τῇ θεᾷ μου καὶ αἱ παρειαὶ σου ἀνα-
δίδουσι τὸν ἐν σοὶ ἀναπτυχθέντα πόθον, ἐν τούτοις δὲν θὰ πι-
στεύσης ὅτι οἱ ὀφθαλμοί σου σὲ ἀπατοῦν καὶ ἡ καλλονὴ μου
εἶναι φενάκη, καὶ ἀνασύρουσα συγχρόνως τὸν μακρὸν αὐτῆς
πέπλον προσεπιλέγει αὐτῷ, «τὸ πρόσωπόν μου ὅπερ τὴν στιγ-
μὴν ταύτην ἴσως νομίζεις ὠραῖον ὡς τὴν πανσέληνον καὶ οἱ
βραχίονές μου οὗτοι πίστευσον ὅτι εἰσὶ κατεστραμμένοι ὑπὸ
τῆς εὐφλογίας, καὶ ὁ εἰς τῶν ὀφθαλμῶν μου ἀπώλεσεν ἐκ ταύ-
της τὸ φῶς του, τὸ δὲ σῶμά μου ὅπερ ὑπὸ σοῦ θεωρεῖται βε-
βαίως ὡς ἄκρον ἄκρον τῆς τελειότητος καὶ τῆς κομψότητος
εἶναι κυφόν, καὶ ὡς ἐκ τῆς ἀθλιότητος ταύτης τοῦ σώματός

μου και τῆς φοβερᾶς φιλαργυρίας τοῦ πατρός μου ἀδυνατῶ νὰ σᾶς διηγηθῶ τὰ δεινά, ἅπερ ὑφίσταμαι, και πνίζασα τὴν φωνήν της προσεποιήθη τὴν δακρύουσαν. Ὁ νέος ἐν ἐκστάσει ἀφάτῳ και ἐμβρόντητος ἐπὶ ταῖς ἀποκαλύψει τῆς ὠραιότητας ἐκείνης κόρης, τὴν ἠρώτησεν: και τίς ὁ πατήρ σου; Ἐκείνη δ' ἀπεκρίθη, ὁ μέγας καθῆς και ἀνεχώρησε δρομαίως.

Ὁ νέος μόλις και μετὰ βίας συνελθὼν ἐδίσταζε νὰ πιστεύσῃ ἂν ἡ κόρη ἐκείνη και αἱ ἀποκαλύψεις αὐτῆς ἦσαν πραγματικῆς ἢ ἀπάτη τῆς φαντασίας του, ὅτε μετὰ μακρὰς σκέψεις συνελθὼν ἀπεφάσισε νὰ μεταβῆ παρὰ τῷ καθῆ τῆς πόλεως ἐκείνης, τῷ προέδρῳ τουτέστι τῶν δικαστηρίων, και ἀμετακλήτως νὰ ζητήσῃ τὴν χεῖρα τῆς θυγατρὸς ἐκείνου. Ἐν μέσῳ σκέψεων μυρίων και ἀδυνατῶν ποῦ ν' ἀποδώσῃ και πῶς νὰ χαρακτηρησῇ τὰς ἐντυπώσεις τῆς ψυχῆς του διήλθεν ἄγρυπνος ὁ τετρωμένος τὴν καρδίαν νέος και τὴν ἐπομένην βραδεῖ τῷ βήματι και σύνουος ἔλαβε τὴν πρὸς τὸ δικαστήριον ἄγρυσαν, ἀνῆλθεν ὑποτρέμων τὴν μακρὰν αὐτοῦ κλίμακα και ἐν τῇ ἀνελίξει τῶν βαθμίδων αὐτῆς ἐξετυλίσσοντο ἄλλεπαλλήλως ὑπὸ τῆς φαντασίας του ἰδέαι και σκέψεις διαχέουσαι ἐπὶ τῆς μορφῆς του ὅτε μὲν τὴν φρικώδη τοῦ φόβου ὠχρότητα, ὅτε δὲ τὸ ἐρύθημα τῆς ἀποφασιστικῆς ἐξάψεως και οἱ ὀφθαλμοὶ του ἀπήστραπτον ὡς ἡ ἀκράδαντος δύναμις τῆς θελήσεως τῆς ψυχῆς ἐνεφανίσθη τέλος εἰς τὴν αἴθουσαν και κατὰ μέρος λαβὼν τὸν βαθυπώγωνα και ἐπιβλητικὸν τὸ ὕψος καθῆν τῷ λέγει «κύριε, σκεφθεῖς ὠρίμως ἦλθον ἀμετακλήτως νὰ ζητήσω παρ' ὑμῶν τὴν χεῖρα τῆς θυγατρὸς σας», ὁ καθῆς προσβλέψας αὐτὸν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν και ἐνοήσας ἐκ τοῦ τόνου τῆς φωνῆς αὐτοῦ τὴν σταθερότητα τῆς ἀποφάσεως τοῦ νέου προσεπάθησε νὰ τὸν ἀποτρέψῃ λέγων πρὸς αὐτὸν ὅτι ἡ θυγατὴρ του εἶναι τόσο δυσείδης, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ λάβῃ ὡς σύζυγον ὁ τόσο ὠραίος οὗτος και εὐθαλῆς νέος: ὁ ἔμπορος μας ἀκλόνητος και ἀμετάπιστος ἐπέμεινε ἐπιπροσθέτων «ἰδοῦ, κύριέ μου, ὅ πουγγία χρυσοῦ προσφέρω ὡς δῶρον γαμήλιον τῇ θυγατρὶ σας και 15 ὡς ἀντί» φερνον, παρακαλῶ δ' ὑμᾶς νὰ ἐνδώσῃτε και διαταξήτε τὴν ὅσον οἶόν τε τάχιον προετοιμασίαν τῶν γαμῶν». Ὁ καθῆς ἐνέδωκε τέλος και ἀσπασθεῖς ἐπὶ τοῦ μετώπου τὸν νεανίαν τῷ ἔδωκε τὴν νενομισμένην ὑπόσχεσιν, τὴν δὲ ἐσπέραν τῆς ἐπομένης τελεσεθείσης τῆς ἐορτῆς ὠδήγησαν τὸν νυμφίον εἰς τὰ γαμήλια δώματα.

Ἦδη, ἀναγνώστα μου, φαντασθῆτε πρὸς στιγμὴν ὅτι ἀφαιρεθέντος τοῦ πέπλου τῆς νύμφης ὁ ἐνθουσιώδης νυμφίος εὐρέθη ἐνώπιον, οὐχὶ βεβαίως τῆς ὠραιότητας ἐκείνης και εὐόσμου Ἀδελῆ, ἀλλ' ὄντως ἐνώπιον τῆς ὑπ' ἐκείνης περιγραφείσης μεγαίρας. Πρὸς στιγμὴν ἠθέλησε νὰ ἐκραγῇ εἰς φωνὰς διαμαρτυρήσεων και ἐν ἀπογνώσει νὰ ριφθῇ ἀπὸ τοῦ παραθύρου, ἀλλ' οὔτε τὸ ἐν ἡδύνατο νὰ πράξῃ ὡς ἐκ τῶν ἐπικρατούντων ἐθίμων οὔτε τὸ ἕτερον, διότι και αἱ θύραι και τὰ παράθυρα ἦσαν ἐρημητικῶς κεκλεισμένα, ἡ αὐγὴ ἐν τούτοις ἐπῆλθε μετ' ἀγωνιώδη νύκτα και ὁ νυμφίος ἔμπορος κατηφῆς

και ἔπελπις ἐπορεύθη εἰς τὸ κατάστημά του. Οἱ δὲ φίλοι του μαθόντες τὸ γεγονός ἐπηύξανον τὴν λύπην του, ὄνειδίζοντες και χλευάζοντες αὐτόν. Ὁ ἥλιος τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἔκλινε πρὸς τὴν δύσιν αὐτοῦ, ὅτε φαιδρὰ ὡς ῥόδον ἡ Ἀδελῆ και ἐπὶ μᾶλλον και μᾶλλον πλουσίως τὰ καλλῆ αὐτῆς περιβεβλημένη εἰσῆλθεν ἐν τῷ καταστήματι τοῦ ἀπατηθέντος νυμφίου και μειδιῶσα πικρῶς τῷ λέγει διὰ τῆς ἡχηρᾶς αὐτῆς φωνῆς, «ὦ φίλε μου, ἡ κατήφειά σου ἀρκούντως μοὶ ἐκφράζει τὴν λύπην σου. Ἐκ τοῦ ἐπιγράμματος τούτου, ὅπερ τόσο ἀπερισκέπτως ἐν τῷ καταστήματι σου ἀνήρτησας, ἡσθάνθη προσβολὴν τοιαύτην, ὥστε ὠρίσθη νὰ ἐκδικηθῶ αὐτήν. Ἐάν λοιπὸν μοὶ δίδῃς ὑπόσχεσιν, ὅτι θὰ καταστρέψῃς ταύτην και θὰ μεταβάλλῃς μάλιστα τὴν ἐννοίαν αὐτῆς, τότε σοὶ ὑπόσχομαι νὰ σε ἀπαλλάξω ἐκ τῆς δυσχερεστάτης ταύτης θέσεως, ἐν ἣ εὐρίσκεσαι».

Ὁ νέος ἔνδακρος και συγκεινημένος και τὰ βλέμματα μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης πρὸς τὰ κάτω φέρων προσέβλεψε μόλις τὴν ἐκδικουμένην Ἀδελῆ και τῇ ὑπεσχέθη νὰ πράξῃ πᾶν ὅ,τι ἀπαιτήσῃ ἐπὶ τῷ ὄρω τῆς διαλύσεως τοῦ γάμου.

«Ἰδοῦ λοιπὸν, κύριε, ἐξηκολούθησε τότε ἡ Ἀδελῆ, μετὰβῆθι εἰς τὸ ἔκρον τῆς πόλεως, συναντήσον τοὺς ἐκεῖ συνοσσιζομένους ἀρκτοδηγούς και τοὺς χορευτὰς τῶν πιθήκων, εἰπὲ πρὸς αὐτούς τὸ συμβᾶν και ἐκείνοι θὰ σε συμβουλεύσωσι τὰ μέσα και τὸν τρόπον, δι' οὗ θὰ ἐπιτευχθῇ ὁ σκοπός.»

Ὁ νέος ὑπήκουσε και πορευθεὶς πρὸς αὐτούς ἔλαβε τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας, τὴν δὲ ἐπαύριον ἐπισκεφθεὶς τὸν πενθερόν του καθῆν προέτεινε αὐτῷ, ἵνα ἐξέλθωσιν εἰς περίπατον. Βαθυμῆδὸν και κατ' ὀλίγον ἔφθασαν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, παρ' ᾧ διητῶντο οἱ ἀποτρόπαιοι ἐκείνοι και εἰδεχθεὶς χορευταὶ τῶν πιθήκων και ἀρκτοδηγοί. Ὁ καθῆς θελχθεὶς ἐκ τῆς θέας τῆς ἐξοχῆς ἐπρότεινε τῷ γαμβρῷ του νὰ καθήσῃ, κατ' ἀρχὰς ὑποκριθεὶς ἐνέδωκε, κατόπιν ἐκαθῆσαν ἐπὶ τινος μικροῦ καφενείου, ὅτε ἰδόντες αὐτούς οἱ χορευταὶ τῶν πιθήκων και οἱ λοιποὶ ὁμότεχοι τῶν ἔσπευσαν πλησίον και ἤρξαντο πηδόντες και χορεύοντες ἐνώπιον αὐτῶν, προσαγορεύοντες συναμα ἐξάδελφον και ἀγαπητόν φίλον τὸν γαμβρόν τοῦ καθῆ, ἐνῶ συνεχῶς οὗτος προσέφερεν αὐτοῖς ἐπὶ ταῖς προσαγορεύσεσιν ἀδικλήπτως νομίσματα. Ὁ καθῆς ἀκούσας τὰ ἠρώτησε βιαίως και μετὰ ταραχῆς τὸν γαμβρόν του, πόθεν ἐκείνοι οἱ ἄθλιοι και οὐτιδανοὶ ἄνθρωποι ἔσχον τὴν τόλμην ν' ἀποκαλῶσιν αὐτὸν ἐξάδελφον και φίλον.

«Και πῶς! ἀγνοεῖς, καλέ μου πενθερέ, ὅτι ὁ πατήρ μου ὑπῆρξεν εἰς τῶν κυριωτέρων χορευτῶν και ἀρκτοδηγῶν: Πάντες οὗτοί εἰσιν οἱ μὲν φίλοι μου, οἱ δὲ ἐξάδελφοί μου». Ὁ καθῆς ἐφρικίασε και ἀνορθωθείς τῷ λέγει ἀποτόμως και ἀποχωρῶν «ἐάν ἐγνώριζον τοῦτο, οὐδέποτε ἤθελον καταδεχθῆ νὰ σε καμῶ γαμβρόν μου και πρὶν ἢ φθᾶσῃς εἰς τὸ ἐμπορικόν σου θὰ λάβῃς τὸ διαζύγιον, ὕπαγε». Ὁ νέος ἐσίγησεν ὑποκρινόμενος τὸν μελαγχολικόν, και πορευθεὶς εἰς τὸ κατάστημά του ἔλαβε μετ' ὀλίγας ὥρας τὸ διαζύγιον πρὸς μεγίστην αὐτοῦ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΚΟΥΝΩ